

Rita Makarskaitė-Petkevičienė

Po gimtinę pasižvalgius

Koks įvairus Lietuvos kraštovaizdis! Gimtinės kraštovaizdis lieka žmonių atmintyje visam gyvenimui. Pagrindiniai kraštovaizdžio kūrėjai – gamta ir žmogus. Gamtiniai kraštovaizdžiai – tai miškai, pelkės, vandens telkiniai... O žmogus sukūrė miesto ir kaimo kraštovaizdžius. Nors žemės paviršių mums sukūrė ledynai, žmogus kaip įmanydamas jų Pertvarko.

Ką regi – tai yra kraštovaizdis. Kokie objektai yra arčiausiai? Kas toliau, o kas toliausiai? Kokį poveikį žmogus daro aplinkai? Kokią kraštovaizdžio dalį (pusę, ketvirtį, dar mažiau) užima keliai, pastatai, dirbami laukai? Tai žmogaus sukurtas arba pakeistas kraštovaizdis. O kokia dalis lieka gamtai: vandens telkiniams, miškams, pievoms?

Mokykis matyti, pastebėti, pajauti. Pasirink ir užsirašyk dvylika abėcėlės raidžių. Žvalgydamasis kiekvienai raidei rask po tris atitikmenis, prasidedančius viena ar kita užrašyta raide. Tarkim, raidė L – liepa, lašnoja, liūdesys; raidė D – dulkės, didinga, debesys ir taip toliau. Kraštovaizdžiui apibūdinti tinka ir daiktavardžiai, ir būdvardžiai, ir veiksmažodžiai.